

NOTAT

1. budgetstatus for budget 2023 – 2026

1. Sammenfatning

Denne 1. budgetstatus for budget 2023–2026 tjener som informationsgrundlag, så Kommunalbestyrelsen kan følge med i hvilke ændringer af både generel karakter og lokal karakter, der er med til at ændre vilkårene for budgetbalancen.

1. budgetstatus viser et likviditetsoverskud på 1,6 mio. kr. (A) i 2023 ved valg af statsgaranti. Det skal bemærkes, at det indgår som en forudsætning, at beslutningen fra budgetaftalen 2022-2025 om et kasseforbrug på 20,5 mio. kr. (B) til brug for bl.a. ekstra anlægsudgifter i 2023 fortsat er indarbejdet i budgetforslag 2023-2026. Uden denne forudsætning er der tale om et likviditetsunderskud på 18,9 mio. kr.

Omstående tabel viser hvordan Lejre Kommunes udgifter udvikler sig i de kommende år i det tekniske budgetforslag (BF2023-BF2026). Disse tal kan sammenholdes med det, der blev vedtaget sammen med budget 2022 i efteråret 2021 (første kolonne).

Tabel 1. Hovedtal - Teknisk budgetforslag

	Budget 2023 (Vedtaget i 2021)	BF2023	BF2024	BF2025	BF2026
Driftsudgifter	1.738,7	1.772,5	1.815,1	1.837,2	1.851,4
Service robusthedspulje	10,1	10,5	10,5	10,5	10,5
A. Driftsvirksomhed inkl. tekniske korrektioner	1.748,8	1.783,0	1.825,6	1.847,7	1.861,9
B. Anlægsvirksomhed	97,9	102,5	84,1	90,1	76,2
Drift og anlæg i alt	1.846,7	1.885,5	1.909,7	1.937,9	1.938,2
PRIS-/LØN-STIGNINGER 00-06	35,5	0,0	56,0	113,9	173,4
C. RENTER	7,3	11,1	10,5	9,8	9,8
D. Balanceforskydninger	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
E. AFDRAG PÅ LÅN OG LEASINGFORPLIGTELSE	37,6	37,6	38,1	38,6	38,6
SUM (A + B + C + D + E)	1.928,4	1.935,4	2.015,6	2.101,5	2.161,3
Forbrug af likviditet / Kasseopbygning	-20,5	-20,5(B)	0,0	0,0	0,0
Optagne lån (8.55.63 – 8.55.79)	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Finansiering	-1.907,4	-1.916,0	-2.008,4	-2.084,8	-2.165,0
Finansiering i alt	-1.928,4	-1.937,0	-2.009,0	-2.085,4	-2.165,6
LIKVIDITETUNDERSKUD (+)	0,0	-1,6 (A)	6,6	16,1	-4,3
LIKVIDITETOVERSKUD (-)					

Denne budgetstatus er i forhold til 2023 baseret på den udmeldte statsgaranti fra Indenrigs- og boligministeriet i forhold til finansiering (indtægter) i 2023. I forhold til 2024-2026 er 1. budgetstatus baseret på de seneste indtægtskøn fra KL og Lejre Kommunes egen befolkningsprognose. Der er desuden anvendt de seneste pris- og lønskøn fra KL.

Der vil altid være en vis usikkerhed i de økonomiske skøn, men usikkerheden er på nuværende tidspunkt højere end den plejer at være. Ruslands invasion af Ukraine skabt har nye forstyrrelser i verdensøkonomien. Det omfatter usikkerheder om energiforsyninger fra Rusland, men også leverancer og priser på andre råvarer, fødevarer og produkter påvirkes af krigen samt de indførte sanktioner.

Dansk økonomi er ramt. I første omgang i form af prisstigninger. Det gælder navnlig energipriserne, som allerede i optakten til krigen var steget til et højt niveau. Krigen medfører også et antal fordrevne fra Ukraine, hasteindsatser for at sikre uafhængighed af russisk energi m.v. Et fuldstændigt stop i leverance af gas fra Rusland vil på kort sigt kunne øge de økonomiske konsekvenser betydeligt. Også andre forhold bidrager til stor usikkerhed, og nye nedlukninger i Kina

understreger, at Coronapandemien fortsat kan ramme de globale forsyningskæder.

Den største og mest direkte påvirkning af Lejre Kommune, vil finde sted gennem højere priser på energi og stigende renteudgifter. Men også beskæftigelsesområdet kan blive påvirket.

1. Hovedresultat i 1. budgetstatus

Lejre Kommunes budgetlægning er – som alle andre kommuners budgetlægning – underlagt en række eksterne grundvilkår.

Indtægter

Indenrigs- og Boligministeriet har udmeldt det statsgaranterede indtægtsgrundlag for 2023, og KL har udsendt prognosemodel for 2024 til 2026.

Udmeldingen indebærer, at Lejre Kommune får lidt flere indtægter, svarende til 8,6 mio. kr. i 2023 set i forhold til forventningen i budgetaftalen for 2022-2025.

De skønnede indtægter for grundskyld er forhøjede fra 2023, og bygger på skøn fra Skatteministeriet for udviklingen i forhold til provenuet for Lejre Kommune, når alle kommende vurderinger er udsendt. Der er fortsat usikkerhed omkring hvornår alle nye vurderinger er udsendt. Der vil derfor i 2023 kunne komme likviditetsmæssige forskydninger, som betyder at indtægter vedrørende 2023 først opkræves i 2024. Det er dog ikke indregnet i de forventede indtægstal i det tekniske budgetforslag.

Tabel 2 viser de samlede indtægter fra skat, tilskud og udligning. Skatteindtægterne er fordelt på de væsentlige typer i tabel 2 mens tilskud og udligning er specificeret efterfølgende i tabel 3.

Tabel 2 -Skatteindtægter og tilskud og udligning

Mio. kr.	Budget 2022	Budget 2023 (Vedtaget i 2021)	BF 2023	Ændring i forhold til budgetaftale 2022 -2025 (2023)
Kommunal indkomstskat	-1.391,8	-1.479,0	-1.504,3	25,3
Andel af skat af dødsboer	0,0	0,0	-4,4	4,4
Selskabsskat	-35,2	-28,8	-41,8	12,9
Grundskyld	-165,2	-165,2	-175,9	10,7
Anden skat på fast ejendom	-0,3	-0,3	-0,3	0,0
Skatter i alt	-1.592,5	-1.673,4	-1.726,7	53,3
Tilskud og udligning	-267,4	-234,8	-190,2	-44,6
Moms	0,9	0,9	0,9	0,0
Indtægter i alt	-1.859,0	-1.907,4	-1.916,0	8,6

Table 3 - Tilskud og udligning på 190,2 mio. kr. dækker over:

(1.000 kr.)	Budgetforslag 2023
7.62.80 Udligning og generelle tilskud	
001 Kommunal udligning	209.866
002 Statstilskud til kommuner	-363.196
010 Udligning af selskabsskat	-4.447
011 Udligning af dækningsafgift af offent. ejend.	-396
7.62.81 Udligning og tilskud vedr. udlændinge, netto	
001 Udligning vedrørende udlændinge	5.064
7.62.82 Kommunalt udviklingsbidrag til regionerne	
002 Kommunalt udviklingsbidrag	3.424
7.62.86 Særlige tilskud	
013 Tilskud til bedre dagtilbud	-3.288
014 Tilskud til et generelt løft af ældreplejen	-4.165
015 Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen	-5.581
019 Finansieringstilskud	-7.344
024 Tilskud til værdig ældrepleje	-5.844
026 Tilskud til bekæmpelse af ensomhed	-552
028 Tilskud og bidrag til udsatte hovedstadskommuner - netto	-13.752
I alt	-190.210

Anlæg

Lejre Kommunes tekniske bruttoanlægsramme udmeldt af KL er på 82,7 mio. kr. Det er kommunens andel af anlægsrammen på 18,5 mia. kr. for alle kommuner. Budgetforslag 2023 - 2026 indeholder bruttoanlægsudgifter for 102,5 mio. kr. i 2023, hvilket er 19,8 mio. kr. mere end vores andel af bruttoanlægsrammen.

Anlægsudgifterne opgøres som bruttoanlægsudgifterne på det skattefinansierede område fratrukket bruttoanlægsudgifterne til ældreboliger. Det vil sige at hvis der er et anlægsprojekt som koster 8 mio. kr. men hvor en fond eller staten giver et tilskud på fx 3 mio. kr. så koster projektet netto 5 mio. kr. for kommunekassen, men i forhold til anlægsrammen koster projektet stadig 8 mio. kr. som er bruttoudgiften. Det gælder ligeledes med salgsindtægter fx i et udstykningsprojekt.

I 2023 er der tilknyttet en sanktion på de kommunale anlægsbudgetter, hvilket medfører, at 1 mia. kr. (svarer til 4,8 mio. kr. i Lejre) af bloktilskuddet er betinget af, at kommunerne samlet overholder det aftalte anlægsniveau på 18,5 mia. kr. ved budgetvedtagelsen. Der er ingen sanktion på regnskabet.

I budgetlægningen er det således et mål at reducere de samlede anlægsudgifter i 2023 med 19,8 mio. kr. til 82,7 mio. kr.

Service ramme

Der er udmeldt en teknisk service ramme fra KL på 1.362,3 mio. kr. i 2023 for Lejre Kommune. Hertil kommer kommunens andel af en demografisk vækst af service rammen det er ca. 5,9 mio. kr. I 1. budgetstatus indgår serviceudgifterne med 1.366,2 mio. kr. hvilket er 2 mio. kr. mindre end den samlede vejledende service ramme for Lejre Kommune.

Hvis kommunerne samlet overskrider det aftalte niveau for serviceudgifter, vil det udløse sanktioner, hvor 60 pct. vil blive fordelt individuelt mellem de kommuner, som bidrager til overskridelsen og 40 pct. vil blive fordelt kollektivt mellem alle landets kommuner.

Dette betyder, at i udgangspunktet kan yderligere serviceudgifter på op til 2 mio. kr. budgetteres i 2023. Yderligere serviceudgifter skal modsvares af reduktioner indenfor service rammen.

3. Statsgaranti eller selvbudgettering

I budgetlægningen kan kommunerne vælge mellem beregning af skatteprovenuet - som udgør størstedelen af Lejre Kommunes indtægter - ud fra et statsgaranteret udskrivningsgrundlag eller et eget skøn over udskrivningsgrundlaget (selvbudgettering). Beslutningen træffes som en del af vedtagelsen af budgettet og er bindende for budgetåret, dvs. for 2023.

Statsgarantien findes kun for budgetåret (2023), mens overslagsårene (2024-26) altid er selvbudgetteringsskøn. Lejre Kommune har de fleste år valgt statsgaranti, men valgte selvbudgetting for 2019 og 2022.

Med baggrund i den usikre økonomiske situation som følge af Covid-19 og krigen i Ukraine er der i budgetforslaget anvendt statsgaranteret kommuneskat, tilskud og udligning i 2023, ligesom skønnet i 2024-2026 ligeledes sker ud fra et skønnet statsgaranti. Administrationen anbefaler at fortsætte med det statsgaranterede grundlag.

Ved statsgaranti er kommunen sikret indtægter fra indkomstskat, tilskud og udligning beregnet ud fra et udskrivningsgrundlag og et folketal. Indenrigs- og Boligministeriet har den 30. juni 2022 meddelt kommunerne deres statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2023. Folketallet følger prognosen fra Danmarks Statistik for befolkningsudviklingen.

4. Pris- og Lønregulering (PL)

Der indgår i 1. budgetstatus KL's seneste skøn fra juni 2022 for udviklingen i priser- og lønninger i forhold til drift og anlæg. Som det fremgår af tabel 4, så er prisstigningerne på en række områder meget høje fra 2021 til 2022. Det påvirker alle de efterfølgende år, som starter på et højere niveau, selvom forudsætningen i dette PL-skøn er at inflationen og dermed prisernes stigningstakst falder til et mere normalt lavt niveau i 2023.

Når budgettet er reguleret med PL-skønnet er det forventet at budgettets købekraft er uændret i de kommende år.

Tabel 4 - KL's pris- og lønfremskrivning indarbejdet i budgetforslag 2023 -2026

	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026
Løn (hovedart 1 og 5.1)	1,54	2,18	2,74	3,60	3,60	3,60
Brændsel (art 2.3)	11,55	13,61	-6,28	1,42	1,42	1,42
Øvrige varer og anskaffelser (art 2.2, 2.6, 2.7 og 2.9)	2,05	4,85	3,30	1,42	1,42	1,42
Entreprenør- og håndværkerydelser (art 4.5)	3,97	4,00	1,50	1,50	1,50	1,50
Øvrige tjenesteydelser (art 4.0 og 4.9)	1,29	4,47	2,00	2,00	2,00	2,00
Tilskud til kollektiv trafik (konto 2.32.31 grp. 001)	5,61	8,21	2,32	2,32	2,32	2,32
Priser i alt	2,19	5,01	1,86	1,86	1,86	1,86
Løn og priser i alt, nye skøn	1,7	3,0	2,5	3,1	3,1	3,1
<i>Tidligere skøn</i>	1,8	2,3	2,7	3,1	3,1	3,1

5. Forudsætninger og væsentlige elementer

A. Drift

Budgetforslaget på driften tager udgangspunkt i år 2023 fra det vedtagne budget 2022-2025 (1. overslagsår). Hertil er indregnet vedtagne budgetændringer siden vedtagelsen af budget 2022-2025, PL-fremskrivning (hvor der også er sket en tilbagerulning i forhold til 2022), påvirkning af demografiske ændringer samt øvrige tekniske korrektioner.

Bevillingsoversigt er vedlagt som bilag 1 og tekniske korrektioner fremgår af bilag 2.

1. budgetstatus for budget 2023-2026 tager udgangspunkt i følgende:

1. Budgetforslaget dannes ud fra oprindeligt budget 2023 samt overslagsår 2024-2026.

2. Konkrete politiske beslutninger i Kommunalbestyrelsen med konsekvens for budget 2023–2026 frem til 26. juni 2022 er indarbejdet i budgetforslaget med såvel positive som negative konsekvenser (inklusive eventuelle korrektioner for tidsbegrænsede bevillinger).
3. Budgettet er fremskrevet med KL's seneste prognose for udviklingen i priser- og lønninger.
4. Konsekvenserne af ny lovgivning, herunder områder omfattet af bloktilskudsregulering, det udvidede totalbalanceprincip (DUT) med indvirkning på budgettet er indarbejdet i budget 2023 i alt 1,3 mio. kr.
5. Der er indarbejdet demografikorrektioner på baggrund af Lejre Kommunes egen befolkningsprognose. Befolkningsprognosen danner grundlag for den demografiske korrektion på en række af kommunens serviceområder, jf. politiske beslutninger om demografimodeller.
6. For de lovbundne og konjunkturafhængige områder (kontantydelse, sikringsydelse, beskæftigelse mv.) tages der udgangspunkt i Lejre Kommunes eget skøn for aktivitetsniveau 2023-2026.
7. Ukrainske flygtninge - I forbindelse med økonomiaftalen for 2023 kompenseres kommunerne under ét for afholdte nettomerudgifter til og med 30. april 2022 på baggrund af kommunernes indmeldinger til KL. Grundet usikkerheden om krigen i Ukraine har det ikke været muligt at lave et skøn for hele året. Regeringen og KL har derfor aftalt at følge op på økonomien senere i 2022, når der er større klarhed over situationen. I budget 2023 indgår derfor ikke driftsudgifter til flygtninge. Derimod indgår grundtilskud, resultattilskud og integrationsydelse svarende til det antal ukrainske flygtning som indgår i befolkningsprognose fra Danmarks Statistik.
8. Delaftaler om nytænkningen af beskæftigelsesindsatsen er indarbejdet i budgetforslaget for 2023-2026 med – 1,7 mio. kr.

For at finansiere aftalen om ret til tidlig pension (Arnes pension) har partierne bag aftalen besluttet, at der skal findes 300 mio.kr. i 2022, 750 mio. kr. i 2023 og 1,1 mia. kr. på beskæftigelsesområdet fra 2024 og frem.

Den første delaftale blev indgået i juni 2021 og svarer til en besparelse på 1,5 mio. kr. for Lejre Kommune i 2022 og frem.

Den anden delaftale blev indgået i juni 2022, og svarer til 1,5 mio. kr. for Lejre Kommune. Midlerne er fortsat en del af bloktilskuddet. Budget 2023 er tilsvarende heller ikke reduceret i forhold til denne besparelse.

Da Lejre Kommune har et udgiftsniveau som er markant lavere end landsgennemsnittet er det administrationens vurdering at budgettet ikke kan reduceres lige så meget som kommunens andel af finansieringen. I stedet for at reducere med 3 mio. kr. ud af ca. 10 mio. kr. så er der

indarbejdet en reduktion på 1,7 mio. kr. Det betyder kort sagt at når der i 2023 midtvejsreguleres i kommunens bloktilskud så kan Lejre kommune ikke spare lige så meget på udgifterne som indtægterne reduceres med.

Besparelsen for Lejre Kommune stiger til 5,1 mio. kr. i budget 2024, og denne stigning er ikke indarbejdet i budgetforslag 2023-2026.

9. I forhold til aktivitetsbestemt medfinansiering på sundhedsområdet er der brugt de af KL-udmeldte forventet udgifter til den kommunal medfinansiering for 2023.
10. På området kollektiv trafik er der indarbejdet det fremsendte budgetforslag fra Movia som bl.a. omfatter, at linje 218 bliver erstattet af en ekstra kommunebus (skolebus), telebussen nedlægges og yderligere emissionsfri kørsel jf. KB beslutning den 27. oktober 2020. Dette betyder, at besparelsen ved nedlæggelse af linje 218, telebussen og øget emissionsfri kørsel bruges på finansiering af en ekstra kommunebus. Totalt er der tale om en budgetudvidelse på 0,7 mio. kr. i 2023. Budgetudvidelsen indeholder også stigende brændstofpriser og ændret passageradfærd (færre kunder og en forventning om flere månedskort).
11. Minimumsnormeringer – Kommunalbestyrelsen vedtog den 17. marts 2021 øgede normeringer i daginstitutionerne fra 1. marts 2021 således at normeringen svarer til minimumsnormering (3 børn pr. voksen i vuggestue og 6 børn pr. voksen i børnehaver) på baggrund af den daværende opgørelsesmetode fra Danmarks Statistik. I budgetforslag for 2023-2026 har administrationen genberegnet udgifterne på baggrund af beslutningen den 17. marts 2021. På denne baggrund er budgettet øget med 3,8 mio. kr. i 2023. Hvilket stadig betyder minimumsnormeringer efter de nuværende opgørelsesmetoder. Fra 2024 indføres en ny metode at opgøre normeringerne i dagtilbud og merudgiften til at leve op til dette er beregnet til ca. 4,2 mio. kr. i 2024. Dette vil indgå i de politiske forhandlinger om budget 2023.

B. Anlæg

Anlægsudgifterne udgør i 1. budgetprognose for 2023 i alt 102,5 mio. kr. Som nævnt tidligere er Lejre Kommunes udmeldte anlægsramme 82,7 mio. kr. og det er derfor en opgave i budgetlægningen at reducere det samlede anlægsbudget i 2023 med 19,8 mio. kr. og samtidig prioritere de nødvendige og ønskelige projekter.

Tabel 5 – anlægsudgifter 2023 -2026

Anlæg	2023	2024	2025	2026
Skattefinansieret anlæg				
<i>Faste anlægsrammer</i>				
Broer	2.217	2.217	2.217	2.217
Asfalt og slidlag	4.241	6.334	6.334	6.334
Trafiksikkerhed, cykel- og gangsti	5.911	5.911	5.911	5.911
Pulje til tilgængelighed handicap	528	528	528	528
Byfornyelsespulje	1.065	2.111	2.111	2.111
Nationalpark	454	454	454	454
Vedl. kommunale bygninger	10.425	10.435	15.630	15.630
Faste anlæg i alt	24.840	27.989	33.184	33.184
Anlægsprojekter				
1. Ældreområde				
Plejecenter Hvalsø	6.301	29.320	36.934	0
2. Skole- og dagtilbudsområde				
Osted Skole og Børnehus	19.581	0	0	0
Dagtilbudskapacitet etablering af yderligere plads	785	628	0	0
3 nye daginstitutioner	2.443	26.157	15.694	0
Nyt børnehus i Hvalsø	39.408	0	0	0
3. Øvrige				
Kunststofbane i Kr. Hyllinge	5.964	0	0	0
Affaldsgårde i kommunale virksomheder	3.139	0	0	0
Anlægsprojekter i alt	77.622	56.105	52.628	0
Udisponeret anlægspulje	0	0	4.308	43.016
Skattefinansieret anlæg i alt	102.462	84.094	90.120	76.201

C. Finansiering – ansøgning af puljer

Lejre Kommune har søgt om tilskud på 10 mio. kr. efter § 16 til særligt vanskeligt stillede kommuner i hele landet

Derudover er der søgt dispensation for at have muligheden for at optage lån på 30 mio. kr. som finansiering af nyt Børnehus Hvalsø. Hvis Lejre Kommune skulle opnå lånetilsagn er vi ikke forpligtet til at udnytte denne mulighed.

6. Budgetproces – status

I 1. budgetstatus 2023-2026 er indarbejdet følgende der er markerede med X:

Status	Aktivitet
X	Konkrete politiske beslutninger fra Kommunalbestyrelsen og Økonomiudvalg med konsekvens for budget 2023-26 er indarbejdet i budgetforslaget med såvel positive som negative konsekvenser (inklusive eventuelle korrektioner for tidsbegrænsede bevillinger) frem til 1. budgetstatus.
X	Demografi (Sundhedspleje, Ældre, daginstitutioner, specialiserede socialområder, undervisning, SFO samt Tandpleje)
X	Øvrige tekniske korrektioner
X	Pris- og lønfremskrivning (KL skøn juni)
X	Endelig opgørelse af viderefordelingen af selskabsskat for indkomståret 2020 og tidligere år.
	Lånoptagelse
X	Skøn for renter og afdrag
	Takstkatalog
X	Prisregulerede takster
X	Satsreguleringer
X	Investeringsoversigt
X	Aftale mellem KL og Regeringen om kommunernes økonomi
X	Lov- og Cirkulærerprogram
X	Tilskud/udligning jf. udmelding fra Økonomi og Indenrigsministeriet
	Valg mellem selvbudgettering eller statsgaranti af udskrivningsgrundlag
Søgt	Ansøgning afsendt i forhold til særtilskudspulje §16
Søgt	Ansøgning omkring lånepulje
X	Beslutninger i forbindelse med FR-1
	Beslutninger i forbindelse med FR-2

